

ROVANIEMEN KÄRÄJÄOIKEUS

Oikeustalo, Valtakatu 17

96200 Rovaniemi

Puhelin (016) 329 5111

Telefax (016) 310 281

OIKEUSMINISTERIÖ

Oikeusministeriölle

21. 05. 2003
ad 17, 41, 2002
OM 013:00/2002
Lavo

Rovaniemi 20.5.2003

Viite Kirjeenne 31.3.2003 no OM 17/41/2002,
OM 013:00/2002

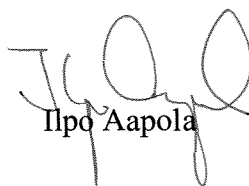
Nro 16

Asia Lausunto sovittelutyöryhmän mietinnöstä

Rovaniemen käräjäoikeus lähettää oheisena lausuntonsa sovittelutyöryhmän mietinnöstä.

Asian on valmistellut laamanni Ilpo Aapola ja se on hyväksytty tuomarikokouksessa 5.5.2003.

Laamanni


Ilpo Aapola

Lausunto sovittelutyöryhmän ehdotuksesta

I. Sovittelun kehittäminen oikeudenkäynnin osana

1. Työryhmä ehdottaa sovittelumenettelyn eriyttämistä jutun valmistelusta. Voitaisiinko uudistuksen tavoitteet saavuttaa kehittämällä olemassaolevan järjestelmän puitteissa valmistelusta vastaavan tuomarin toimenkuvaa työryhmän ehdottamalla tavalla ja kumoamalla oikeudenkäymiskaaren 6 luvun 1 §:n 1 momentti.
2. Myönteinen vastaus näyttäisi riita-asioita käsittelevän tuomarin näkökulmasta perustellulta.
 - i. Oikeuslaitoksen suorittama sovittelu alkaa yksityisen ja julkisen oikeusavun toimesta asianosaisvalmisteluna jo ennen jutun virelletuloa käräjäoikeudessa. Asianajajaliiton tapaohjeiden 34 §:n perusteella käynnistetty sovintomenettely on johtanut Rovaniemen seudulla sovintoratkaisuun joka toisessa riitajutussa ennen haastehakemuksen jättämistä.

Oikeudenkäynnissä jatkettu sovittelumenettely liittyy läheisesti asianosaisvalmisteluun ja on sen luonteva sekä hyvin toimiva jatko.
 - ii. Oikeuden valmistelussa tapahtuva sovinnon edistäminen on osoittautunut käytännössä onnistuneeksi ja sen avulla on saavutettu merkittäviä tuloksia.
 - iii. Jutun valmisteluun ja sovittelumenettelyyn sisältyy paljon yhteisiä elementtejä. Molemmissa on selvitettävä oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 19 §:n mukaiset jutun vaatimukset, perusteet ja riitakysymykset. Kaksinkertaisen työn välttämiseksi ja tiedonkulun varmistamiseksi olisi perusteltua säilyttää vastuu jutun käsittelystä samalla tuomarilla aina siihen asti kun valmistelu päättyy.
 - iv. Sovinnon edistämisen yhteydessä saavutetaan usein sovinnollisia osittaisratkaisuja vaikka täydellistä yksimielisyyttä ei saavutetakaan. Osittaisratkaisut siirtyvät luontevasti osaksi oikeudenkäyntiaineistoa, jos sovittelu tapahtuu valmistelun yhteydessä.
 - v. Vallitseva käytäntö lienee nykyään se, että juttu valmistellaan ensin pääkäsittelykuntoon ja sitten otetaan erillisenä kysymyksenä esille sovinnollisen ratkaisun mahdollisuus.

Työryhmän esitykset sovittelijana toimineen tuomarin esteestä pääkäsittelyssä voitaisiin toteuttaa siinäkin tapauksessa, että sovittelu tapahtuisi osana jutun valmistelua. Oikeudenkäymiskaaren 6 luvun 1 §:n 1 momentti olisi tällöin kumottava.

vi. Uudistuksen toteuttaminen olisi nopeampaa, yksinkertaisempaa ja helpommin toteutettavissa jos laajennettu sovittelu säilytettäisiin osana riita-asian valmistelua.

II. Sovittelun julkisuus

Sovittelumenettely ei ole tuomiovallan käyttöä vaan pikemminkin oikeuslaitoksen yhteistyöprojekti, jossa pyritään saamaan riitapuolet itse tekemään ratkaisunsa asiassaan.

Tuomioistuimen vahvistaman sovintoratkaisun tulisi olla julkinen, mutta asianosaisten sovittelumenettelyssä saavuttama vahvistamaton ratkaisu voisi jäädä salaiseksi.

III. Yhteenveto

Työryhmän ehdotukset ovat hyvin perusteltuja ja uudistuksen tuloksena on odotettavissa tuomioistuimissa tehtävien sovinnoillisten ratkaisujen merkittävä lisäys. Uudistuksen toteuttamista valmistelun osana tulisi vielä harkita.